

Του **Ηλία Μαγκλίνη, Καθημερινή, 9.7.2024:**

Ίσως το πιο σύντομο κλισέ της εποχής μας να είναι ο όρος fake news. Ψευδείς ειδήσεις, με άλλα λόγια. Τι γίνεται όμως με την ψευδή Ιστορία; Το Fake History, δηλαδή. Είναι παλαιότερο «είδος». Προηγείται του Διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων. Και, συνήθως, η ψευδής Ιστορία είχε από παλιά έναν άλλο, πολύ βολικό, όρο: αστικός θρύλος. Παραδείγματα; Πολλά. Π.χ., ότι η Μαρία Αντουανέτα είχε πει για τον γαλλικό λαό που πεινούσε, «γιατί δεν τρώνε παντεσπάνι;».

Υπάρχει ένα απολαυστικό βιβλίο που έχει αυτήν ακριβώς τη θεματική και λέγεται «Fake History. 100+1 μύθοι της Ιστορίας υπό... κατάρριψη», κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Μίνωας σε μετάφραση της Κωνσταντίνης Γεωργούλια και η συγγραφέας του, Τζο Χέντγουικ Τίουις, σε όλη της τη ζωή ασχολείται με την Ιστορία τόσο ως καθηγήτρια σε μουσεία όσο και ως σύμβουλος σε ταινίες και ντοκιμαντέρ.

Στον ανά χείρας τόμο, που θα παρακολουθήσουμε αυτή την εβδομάδα, αναλύει 101 «γεγονότα» που δεν συνέβησαν ποτέ. Να δούμε από σήμερα ένα από αυτά (για το οποίο ήταν βέβαιος πως ίσχυε και ο γράφων); Το ότι ο Ούγκο Μπος είχε σχεδιάσει τις στολές των ναζί. «Η αλήθεια είναι ότι ο Μπος δεν σχεδίασε καμία στολή των ναζί», γράφει η συγγραφέας. Ομως, όπως θα δούμε, ο διάβολος κρύβεται πάντοτε στις λεπτομέρειες...

Ο Μπος ίδρυσε μια μικρή εταιρεία κατασκευής ρούχων το 1924. Κυρίως, κατασκεύαζε κατά παραγγελία πουκάμισα. «Μία από τις πρώτες εργασίες που ανέλαβε ήταν να φτιάξει καφέ πουκάμισα για έναν εμπορικό αντιπρόσωπο στο Μόναχο». Τι δεν γνώριζε; Οτι τα πουκάμισα αυτά πουλήθηκαν, στη συνέχεια, στους ναζί. Το έμαθε αργότερα – και το εκμεταλλεύτηκε: ο ίδιος διέδωσε ότι προμήθευε το κόμμα από το 1924 για να προωθήσει τη δουλειά του.

Εχει πάντως και συνέχεια: προσχώρησε στο κόμμα το 1931 εξασφαλίζοντας μικρό συμβόλαιο με τους ναζί (γλίτωσε έτσι από τη χρεοκοπία). Αλλά ήταν μόνο κατασκευαστής, όχι σχεδιαστής. «Δεχόταν παραγγελίες και οι υπάλληλοί του τις εκτελούσαν. Δεν υπήρχε καθόλου δημιουργικότητα ή ταλέντο σε όλο αυτό· οι στολές είχαν σχεδιαστεί προτού καν οι παραγγελίες φτάσουν στην εταιρεία».

Γι' αυτές τις παραγγελίες, όμως, χρησιμοποιούσε εργατικό δυναμικό από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και μετά τον πόλεμο τιμωρήθηκε με βαρύ πρόστιμο. Συνέχισε ωστόσο να φτιάχνει στολές, για τους Γάλλους και τον Ερυθρό Σταυρό. Μεγάλο όνομα, εξάλλου, έγινε μεταπολεμικά...

Πείτε μου τώρα, δεν προτιμούσατε την ψεύτικη ιστορία ότι ήταν ο άνθρωπος που σχεδίασε τις στολές των ναζί; Η αλήθεια είναι σχεδόν πάντα πολύ πιο πεζή απ' το ψέμα. Και η μικρότητα του Μπος τώρα αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο.

Ο Αμερικανός συγγραφέας Κερτ Βόνεγκατ, αιχμάλωτος των ναζί ως στρατιώτης και αυτόπτης μάρτυς στον βομβαρδισμό της Δρέσδης, είχε πει, με το βιτριολικό χιούμορ του, ότι ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν θα ξεπέσει ποτέ από τη σόου μπίζνες χάρη στις στολές των ναζί...

ΠΗΓΗ: [ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ](#), 9.7.2024